

Undgå at opformere sædskiftesygdomme i bælplanter

Af Ghita Cordsen Nielsen

Interessen for dyrkning af bælplanter er stigende, og flere bælplanter indgår også i efterafgrødeblandinger.

Det er derfor vigtigt at have styr på sædskiftesygdomme i bælplanter. I efterafgrøder sker opformeringen langsommere på grund af en kortere vækstperiode og færre planter per kvadratmeter.

I tabellen ses en oversigt over antal anbefalede frie år mellem de nævnte afgrøder. Jo flere frie år jo bedre, men et kompromis er at forebygge sædskiftesygdomme og samtidig kunne dyrke afgrøderne. Er man først løbet ind i problemer, er et længere ophold nødvendigt.

Det fremgår, at der for eksempel anbefales mindst fem frie år mellem ærter, lucerne, fodervikke og linser, da de alle kan angribes af og opformere ærterodråd.

Der anbefales også mindst fem frie år mellem ærte dyrkning. Fem frie år vil sige seks år mellem de nævnte afgrøder.

Ærterod-råd kan overleve op til 15-20 år i jorden.

Hestebønner

Hestebønner kan angribes af hestebønnerodråd, som med hensyn til biologi minder om ærterodråd.

Sygdommen er p.t. ikke fundet i Danmark, men findes i Sverige - og forventes også at dukke op i Danmark ved hyppig dyrkning af hestebønner i samme mark.

Angreb forebygges ved mindst fem frie år mellem dyrkning af hestebønner og afgrøderne ærter, fodervikker, linser og kikærter. Der

anbefales også mindst fem frie år mellem to hestebønne-afgrøder.

Der findes en jordtest, der kan vurdere, hvor meget smitte der er i jorden af ærte-odråd og hestebønne-odråd.

Lupin

Lupin kan ligesom mange andre afgrøder angribes af knoldbægersvamp.

Smalbladet lupin kan også angribes af kløverskimmel, som med hensyn til biologi ligner ærte- og vikkeskimmel.

I de seneste år er der flere steder fundet angreb i smalbladet lupin, men der er færre erfaringer med svampen.

Eksperten

Ghita Cordsen Nielsen
Landskonsulent, Seges
Innovation, gcn@seges.dk

Anbefalinger

- Der anbefales fem frie år mellem ærte dyrkning og fem frie år mellem dyrkning af hestebønner.
- Der anbefales også fem frie år mellem dyrkning af ært og hestebønner.
- Ært og hestebønner har sædskiftesygdomme til fælles med bl.a. raps, lupin, fodervikke og linser.

Ærterodråd er en af de mest tabsgivende sædskiftesygdomme. Sidst dyrkningen af ærter var populær, forårsagede svampen store udbyttetab i marker med hyppig ærte dyrkning. Svampen kan holde sig smittedygtig i jorden i 15-20 år. Foto: Ghita Cordsen.Nielsen.

Sædskiftesygdomme i bælplanter.

	Skadegører	Angribesogså	Anbefalet antal frie år
Ærter	Ærterodråd	Lucerne, fodervikke, linser	5
	Hestebønnerodråd	Hestebønner, fodervikke, linser, kikærter	5
	Set. Hanssyge		5
Hestebønner	Knoldbægersvamp	Raps, hestebønner, lupin, kartofler m.fl.	3
	Ærtesyge (jordbårensmitte)		5
	Ærteskimmel (jordbårensmitte)		5
lupin	Hestebønnerodråd	Ærter, fodervikke, linser, kikærter	5
	Knoldbægersvamp	Raps, ærter, lupin, kartofler m.fl.	3
	Vikkeskimmel (jordbårensmitte)		5